

01/14

SOCIALRÅDGIVEREN

HØJERE
LØN
efter sej kamp

Ledige er de nye muslimer
Sociale vilkår sætter sig i generne
Top ti over tidsrøvere i jobcentrene

Tiden som jobsøgende skal anerkendes som et arbejde

Stress, afmagt og manglende anerkendelse plager mange jobsøgende. Hvis ledighedssystemet var en virksomhed, ville den blive lukket af Arbejdstilsynet, mener Viktor Harder.

Du har været med til at undersøge arbejdsmiljøet og helbredet blandt 620 ledige magistre. Hvad viser resultaterne?

Undersøgelsen er lavet som en APV og trivselsundersøgelse for ledige ud fra den overbevisning, at det er et arbejde at være jobsøgende. Den viser, at der er noget helt galt med arbejdsmiljøet for de ledige. Hver tredje vurderer, at deres helbred er mindre godt eller dårligt. 40 procent vurderer, at de "hele tiden" eller "en stor del af tiden" føler sig udkørte. Og kun hver tredje oplever, at deres jobcenter stoler på, at de gør et godt stykke arbejde.

Hvor meget betyder det, at de oplever anerkendelse for deres indsats?

I enhver organisation vil man fokusere på, at medarbejderne trives, er motiverede og anerkendes for deres arbejde, for det er de ting, der er grundlaget for gode resultater. Hvis en trivselsundersøgelse blandt ansatte i en virksomhed viste samme resultat som blandt de ledige magistre, ville den blive lukket af Arbejdstilsynet. Det er simpelt-hen sundhedsfarligt at arbejde i Beskæftigelsessystemet A/S.

Hvad kan den ledige selv gøre for at forebygge negative konsekvenser af situationen?

De kan starte med at se jobsøgning som et arbejde og altså genetablere den struktur, en arbejdsdag typisk har. Og så ellers sørge for også at holde fri. Mange ledige er reelt på arbejde 24-7, og det er langt fra sundt.

Er der noget mere overordnet, man skal ændre i ledighedssystemet?

Systemet er i høj grad baseret på kontrol og mistillid. De borgere, der kommer i et jobcenter, oplever ofte, at der bliver talt ned til dem, og det skal ændres via eksempelvis meget mere individuel sagsbehandling med anerkendelse af den enkelte lediges særlige situation og indsats.

Hvad kan den enkelte jobkonsulent gøre bedre i kontakten med den ledige?

Jobkonsulenter kan starte med at være deres rolle bevidst som repræsentanter for et system, der bestemmer arbejdsmiljøet for den ledige. Og så skal de stå ved, at der er noget i systemet, der ikke fungerer, for de fleste ved det jo godt.

Viktor Harder er cand. mag i psykologi og kommunikation og arbejder som HR-konsulent i bl.a. Trivselslab. Han er medforfatter til bogen "Arbejdsløs - Verdens Hårdeste Job", der kan downloades gratis på www.verdenshaardestejob.dk og købes som trykt bog via Trivselslab.dk

"Den dramatisk krænkende og nedladende måde, man ser de ledige på, har været mit udgangspunkt for bogen. Det nærmer sig det syn, man havde i 1800-tallet, hvor de fattige blev sendt på arbejdsanstalt.

Rune Engelbreth, forfatter og samfundsdebattør

10

Foto Kissen M. Hansen

LØN SOM FORTJENT: Med Dansk Socialrådgiverforenings mellemkomst fik socialrådgiverne Monica Hørup Hansen og Malene Møller Lauritsen, begge ansat i foreningen Baglandet, forhandlet en tiltrængt lønforhøjelse hjem.

18

Foto Niels Lund

Mig og mit arbejde

Lone Møller hjælper trængte familier.

12

- 02 5 hurtige**
- 04 Bureaucrati belaster socialrådgivere i jobcentrene**
- 06 Kort nyt**
- 08 Sygedagpengereform**
Afgørende at langtidssyge ikke mister forsørgelse
- 10 Ledighed og ledighed**
Ny bog debatterer måden at tale om ledige på.
- 12 Mig og mit arbejde**
Lone Møller hjælper trængte familier.
- 13 Juraspalten**
- 14 Fattigdommens biologi**
Skotsk forsker har ændret tilgangen til belastede familier.

- 16 Kompetencefonden**
Efteruddannelse skal gøre socialrådgiverne endnu skarpere på faget.
- 17 Debat**
- 18 Løn som fortjent**
DS forhandlede lønstigning hjem til to privatansatte socialrådgivere.
- 24 Kommentar**
Når udsatte børn og unge genoplever og geniscenesætter traumer
- 31 Klumme**
- 32 Leder**

Socialrådgiveren

udgives af

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Telefon 7010 1099
ds@socialrdg.dk
www.socialrdg.dk

Ansvarshavende redaktør

Majbrit Berlau
mbb@socialrdg.dk
Redaktør
Mette Ellegaard
me@socialrdg.dk

Journalister

Susan Paulsen
sp@socialrdg.dk
Jesper Nørby
jn@socialrdg.dk
Kommunikationsmedarbejdere
Martin Hans Skouenborg
mhs@socialrdg.dk
Birgit Barfoed
bb@socialrdg.dk

Annoncer

DG Media a/s
Studiestræde 5-7
1455 København K
Telefon 7027 1155
Fax 7027 1156
epost@dgmedia.dk
Grafisk design
Salomet
Pernille Kleinert

Tryk

Datagraf
Årsabonnement
700 kr. inkl. moms
Løssalg
37 kr. pr. nummer plus
forsendelse

Socialrådgiveren udkommer
15 gange om året
Dette nummer udkommer
16. januar 2014.
Artikler og indlæg er ikke
nødvendigtvis udtryk for
organisationens holdning.
Kontrolleret oplag: 14.639
Trykt oplag: 15.297
ISSN 0109-6103

Bureaukrati belaster socialrådgivere i jobcentre. Knap otte ud af ti socialrådgivere oplever, at de i dag bruger mere tid på bureaukrati og administration

Knap otte ud af ti socialrådgivere på jobcentre oplever, at den tid, de bruger på bureaukrati, er steget gennem de seneste to år. Det viser en ny undersøgelse, som Dansk Socialrådgiverforening har lavet i samarbejde med Ugebrevet Mandag Morgen.

I procent ser tallene således ud: 45 procent af deltagerne i undersøgelsen svarer, at tidsforbruget til administration og interne opgaver er blevet "noget større", og 34 procent svarer, at tidsforbruget er blevet "markant større". 20 procent mener, at det er "det samme", mens kun en procent mener, at det er blevet "noget mindre".

I undersøgelsen sætter en af deltagerne følgende ord på konsekvenserne af det voksende bureaukrati i jobcentre.

"Der er en generel tendens til, at dokumentationskravene stiger, hvilket medfører mindre tid til borgeren og mindre tid til overvejelse af det rigtige beskæftigelsesrettede initiativ."

Dokumentationskrav er tidsrøver

I undersøgelsen er socialrådgiverne blevet bedt om at komme med deres bud på, hvilke forhold der tager mest tid fra kontakten med borgerne og den beskæftigelsesrettede socialfaglige indsats.

På baggrund af svarene er der lavet en top-ti over de største tidsrøvere (se box). "Høje dokumentationskrav" indtager før-

stepladsen, "Administration til krav af opfølgning" får en andenplads, og på tredjepladsen kommer "Samme oplysning skal tastes ind i to eller flere databaser".

Også problemer med it-systemer er med i top-ti'en over tidsrøvere. Og det handler både om, it-systemer, der ikke virker, er for langsomme, ikke arbejder sammen eller ikke understøtter indsatsen.

Ud over det bureaukrati, som udspringer af de lovbestemte krav til dokumentation og samtaler med borgerne, nævner flere af undersøgelsens deltagere, at kommunens interne organisering stjæler tid fra den borger- og beskæftigelsesrettede indsats. Det drejer sig om interne bureaukratiske procedurer og arbejdsgange, omorganiseringer og interne møder.

En af deltagerne beskriver det sådan:

"Interne procedurekrav, som tager unødigt lang tid, og sagen skal igennem mange interne led for at blive "godkendt" til at komme videre i systemet fx til aktiviteter/indsats, revalidering, fleksjob, ressourceforløb eller førtidspension".

Kommunernes selvskabte bureaukrati er ikke med på top-ti-listen, men i undersøgelsens kvalitative kommentarer påpeger mange af de deltagende socialrådgivere, at kommunens selvskabte bureaukrati er en stor tidsrøver.

Efterlyser afbureaukratisering og tillid

Deltagerne i undersøgelsen er også blevet bedt om at komme med gode råd til Carsten Koch-udvalget, som i begyndelsen af 2014 kommer med

anbefalinger til den aktive beskæftigelsesindsats på jobcentre. Der er i alt formuleret otte gode råd til udvalget (se box), og det første lyder: En reel og gennemtænkt afbureaukratisering. Rådet får også nogle kommentarer med på vejen:

"Dokumentationskravene er skyhøje. Når det sammenholdes med, at socialrådgivernes kompetencer og faglighed løbende indsnævres, så betyder det, at ind-

"Dokumentationskravene er skyhøje. Når det sammenholdes med, at socialrådgivernes kompetencer og faglighed løbende indsnævres, så betyder det, at indsatsen bliver snæversynet, regelret og ufleksibel."

Socialrådgiver i undersøgelsen

satsen bliver snæversynet, regelret og uflexibel”.

I råd nummer to opfordres udvalget til at sikre en forbedret indsats. Det gælder både lovgivningsmæssigt, men også på tilbudssiden, så det sikres, at socialrådgiverne har reelle og brugbare handlemuligheder for at få borgerne videre i job. Mange socialrådgivere påpeger desuden, at mulighederne for en tidlig og opsøgende indsats bør forbedres, og at tilbud om uddannelse bør bruges i langt højere grad end i dag.

Socialrådgivernes råd nummer to til Carsten Koch-udvalget er: En forbedret indsats med flere handlemuligheder

Og som det tredje råd efterlyser socialrådgiverne tillid til de faglige medarbejdere i beskæftigelsesindsatsen, og det uddybes blandt andet med følgende betragtning.

”Vis tillid til, at det er kompetente rådgivere, som kan forvalte arbejdet og bedst selv kan tilrettelægge hvornår og hvor ofte, der skal være kontakt til den enkelte borger”.

Vigtig dokumentation

Formand for Dansk Socialrådgiverforening, Majbrit Berlau, pointerer, at den nye undersøgelse dokumenterer, at der trods mange løfter om afbureaukratisering, fortsat er et stort behov for at luge ud i meningsløst bureaukrati og overflødige regler på beskæftigelsesområdet.

- Det er meget bekymrende, at man ikke kan få øje på regeringens eget ønske om at afbureaukratisere den offentlige sektor. Vi er nået dertil, at dokumentation og administration er blevet en kerneopgave på jobcentrene på bekostning af en helhedsorienteret og håndholdt beskæftigelsesindsats, siger Majbrit Berlau og uddyber:

- Overflødigt bureaukrati og regler, som betyder, at socialrådgiverne halser efter meningsløse deadlines belaster socialrådgiverne og er med til at skabe et

Top ti over tidsrøvere

1. Høje dokumentationskrav
2. Administration af krav til opfølgning
3. Samme oplysninger skal testes ind i to eller flere databaser
4. At der ikke bliver givet ordentlig indføring i ny lovgivning
5. Vejledninger, bekendtgørelse mv. i forbindelse med ny lovgivning kommer så sent, at arbejdet starter på et ufuldstændigt grundlag
6. Ustabile it-systemer, der ofte går ned
7. Indsatsen tilrettelægges ud fra mulighederne i refusionsordningerne
8. It-systemer, der ikke spiller sammen
9. Administration af sanktionsregler
10. It-systemer til støtte af ny lovgivning kommer for sent

dårligt arbejdsmiljø. Og it-systemer, der er for langsomme eller ikke taler sammen udgør også et højt stress-element i en arbejdsdag, som vi ved også er præget af alt for høje sagstal.

Socialrådgivernes formand understreger, at en reform af beskæftigelsesindsatsen forudsætter en reel afbureaukratisering – og en tillidsreform.

- Jeg håber, at Carsten Koch-udvalget og beskæftigelsesministeren vil lytte til de otte gode råd, som socialrådgiverne har formuleret. Og jeg forventer, at tillidsreformen vil skabe rum til det, som socialrådgivere er bedst til: En helhedsorienteret og individuel indsats, så vi hjælper borgerne tilbage i beskæftigelse eller uddannelse. **S**

OM ARTIKLEN

Ugbrevet Mandag Morgen offentliggjorde – som et led i samarbejdet med Dansk Socialrådgiverforening – undersøgelsen den 13. januar – altså inden fagbladet udkom.

Læs hele undersøgelsen på socialrdg.dk/publikationer under ”Rapporter og undersøgelser”

GODE RÅD TIL CARSTEN KOCH-UDVALGET

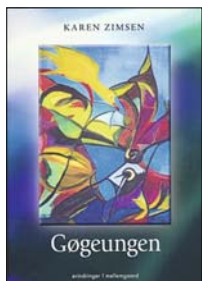
Socialrådgiverne har formuleret otte gode råd til Carsten Koch-Udvalget, som i begyndelsen af 2014 kommer med anbefalinger til den aktive beskæftigelsesindsats på jobcentrene. Rådene står i prioriteret rækkefølge.

1. En reel og gennemtænkt afbureaukratisering
2. En forbedret indsats med flere reelle handlemuligheder
3. Mere tillid til de faglige medarbejdere i beskæftigelsesindsatsen
4. Bedre mulighed for at lave en helhedsorienteret indsats
5. Bedre mulighed for et individuelt tilrettelagt forløb
6. Bedre normering (lavere sagstal)
7. Bedre tid til implementering af store reformer
8. Bedre og mere sammenhængende IT-systemer

Kilde: ”Undersøgelse af forhold, der tager tid fra den borger- og beskæftigelsesrettede indsats”, Dansk Socialrådgiverforening og Mandag Morgen.

"Fokus. De skjulte mønstre bag unikke præstationer" af Daniel Goleman, Gyldendal Business, 288 sider, 350 kroner.

"Gøgeungen" af Karen Zimsen, Mellempgaard, 191 sider, 200 kroner.

"Børne- og ungegrupper. Veje til mestring i teori og praksis" af Ingelise Nordenhof og Gunnar Eide, Akademisk Forlag, 240 sider, 299 kroner.

Unikke præstationer

Når vi ikke kan holde fokus, bliver vi overfladiske og uengagerede, hævder forfatteren, som mener, at opmærksomhed er en undervurderet mental egen-skab. Fokus, som kan trænes, er afgørende for succes i alle livets gøremål, fordi det er et vigtigt grundlag for vores koncentration og læring. Og for at vi kan mærke vores følelser og håndtere vores reaktioner samt aflæse andres intentioner og følelser.

En gøgeunges erindringer

Karen Zimsen blev kun tre timer gammel givet væk til en barnløs rengørings-kone og voksede op nær samfundets bund. Men hun er en fighter, uddanner sig til socialrådgiver og arbejder i Mødrehjæl-pens abortafdeling i mange år. Privat udfordres hun også af mandens pludselige død og en tilværelse som alenemor til to små børn, men lykkes alligevel med at realisere det liv, hun har drømt om.

Mestring i grupper

Grupper for børn og unge, som har det svært i livet, er en metode, professionelle bruger til at støtte og finde veje til mestring. Bogen, hvis ene forfatter er socialrådgiver, er en teori- og metodebog, som introducerer en narrativ gruppepraksis, hvor børn og unges fortællinger er i centrum for udveksling af erfaringer og læring.

LANGT FLERE FATTIGE BØRN I DANMARK

Fra 2006 til 2011 er antallet af børn, som er fattige i mere end fem år, blevet fordoblet. Det fremgår af en analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. I 2011 havde 4.913 børn været fattige i mere end fem år, mens det var 2.191 børn i 2006.

Antallet af børn, der registreredes som fattige i et enkelt år, er også steget i perioden - fra 24.609 til 29.190 børn.

- Vi har gået rundt og troet, at vi havde et finmasket system, der kunne samle børn op, så de ikke faldt ned i langvarig fattigdom, men det ser ikke ud til at fungere tilstrækkelig godt, siger Rasmus Kjeldahl, direktør i Børns Vilkår.

Social- integrations- og børneminister Annette Vilhelmsen understreger, at det er et alvorligt problem, og at der i den seneste finanslovsaftale er afsat penge til tidlig hjælp til børn og unge i udsatte familier.

AE-Rådet har i analysen brugt den fattigdomsgrænse, som blev indført i 2013.

Misbrugte børn ud af retssalen

Det kan være så hårdt for unge at vidne i sager om seksuelle overgreb, at Børnerådet mener, at unge op til 15 år skal have lov til at afgive forklaring via video, som kan blive afspillet i retssalen. Aldersgrænsen for videoafhøringer er i dag 12 år.

- Vi svigter børnene, som bliver tvunget til at møde op i retssalen og fortælle om det, som er deres værste mareridt, ofte i sager, der varer hele og halve år, siger Per Larsen, formand for Børnerådet.

Sociale organisationer fusionerer

De to landsorganisationer Ungdommens Vel og KFUM's Sociale Arbejde er fusioneret. Den nye organisation vil med 83 institutioner og en række tværgående projekter under sig behandle, rådgive og yde støtte og omsorg under navnet KFUM's Sociale Arbejde.

- Vi har med sammenlægningen mulighed for at tilbyde en bred palet af kompetencer inden for mange højt specialiserede områder, siger Jens Maibom Pedersen, formand for den nye organisation.

DANMARK KORT

Jammerbugt Kommune

Kommunen vil finde 20 nyttejobs i de lokale fritidsforeninger til unge kontanthjælpsmodtagere. Indsatsen sker i forlængelse af kontanthjælpsreformen.

Frederikshavn Kommune

Kommunen har opsat kameraer og lavet flugtveje for at sikre de ansatte forud for kontanthjælpsreformen, der netop er trådt i kraft.

Helsingør Kommune

Ny undersøgelse viser, at der er kommet flere hjemløse, og Socialforvaltningen frygter, at kontanthjælpsreformen kan forværre situationen.

Aalborg Kommune

En mand smadrede 11 ruder, da han mødte for sent til et aftalt møde på sit jobcenter og derfor blev afvist. Han er nu sigtet for hærværk.

Esbjerg Kommune

Godt 25 procent flere bliver henvist til arbejdsmarkedsmedicinsk klinik i Esbjerg på grund af stress, og især offentligt ansatte bliver ramt.

Københavns Kommune

Efter et pilotprojekt med akutpladser til hjemløse kvinder åbner Bocentret Sundholm et hus med 49 pladser for beholdt kvinder.

Herning Kommune

En ordning med gratis tandpleje for socialt udsatte har fået stor succes både for udsatte og frivillige.

Odense Kommune

Kommunens elektroniske telefondame bliver droppet til fordel for et kontaktcenter med almindelige mennesker.

WHISTLEBLOWERE I DET OFFENTLIGE

En række private danske virksomheder har såkaldte whistleblowerordninger, hvor medarbejdere via anonyme hotlines eller krypterede hjemmesider kan anmelde kritisable forhold. Lignende ordninger indføres nu flere steder i den offentlige sektor.

Region Hovedstaden har som den første region i landet besluttet at indføre en whistleblowerordning.

- Vi har haft sager om for eksempel overmedicinering i psykiatrien, hvor man får indtryk af en kultur, hvor folk ikke tør sige fra. Folk ser ting, der ikke er okay fagligt, men det er svært at sige fra, og de ved ikke, hvordan man gør det, siger regionsrådsmedlem Charlotte Fischer (R) til Politiken.

Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune har allerede whistleblowerordninger, og i flere andre kommuner overvejer man at få det. Gladsaxe Kommune vedtog i december at indføre en ordning.

DS I PRESSEN

Mit største ønske er, at jeg sikrer, at de socialrådgivere, jeg er formand for, får tal på, hvor mange sager de højst kan sidde med.

Dansk Socialrådgiverforenings formand Majbrit Berlau til Politiken 1. januar. I artiklen fortæller en række markante danskere om deres nytårsønsker for 2014.

DET SKREV VI FOR 55 ÅR SIDEN

I Socialrådgiveren 1-1959: I 1958 styrkedes foreningens karakter af faglig organisation, og arbejdet i forbindelse med statens lønreform viste, at selvom vor forening ikke er en stor organisation, kunne vi gøre os gældende. Med den forbedrede lønmæssige placering, vi opnåede ved forhandlingerne med folketingets lønvalg, er det så at sige officielt tilkendegivet, at socialrådgivning er et selvstændigt fag, og vi har erkendt, at vi er en del af statens lønreform, og endes ikke afskrevet, men på nuværende tidspunkt tyder alt på, at også kommunerne og de private organisationer følger statens led.

Derhøvet har forstærket information om vort arbejdsområde er altid aktuel, og i 1958 har foreningen givet information om for videnskabsmænd i videnskabelige fag. Det nye i dette informationsmateriale er, at har været, diskussionerne om v. i i mange almindelige grund drøjt sig om ting, der er centrale for faget, såsom arbejdsområder, afgrænsning af arbejdsområdet og lign. Omme dette arbejde gør foreningen sig til, at socialrådgivning bliver bedre egnet på de poster i samfundet, hvor vi bliver sat, og meget fremskridt af foreningens socialrådgiverudvalgte værd på arbejdsmarkedet.

I foreningens blad SOCIALRÅDGIVEREN har vi ved artikler og indlæg fremgået - om endes i hovedsagen - at give os selvillam på det sociale område. En nyhed ligger der i, at vi som gennem denne blid så nu er blevet hørt i en sådan diskussion.

I 1958 kom flere officielle kommunikasjonsbrevninger, der fremhævede værdien af et selvstændigt medarbejderarbejde indenfor den sociale forbrug. Dog af disse betragtninger, som f. eks. betragtninger angående

"Mit eneste problem i mit arbejdsliv er, at jeg ikke magter det høje sagstal. Jeg elsker at være socialrådgiver, jeg nyder udfordringen - det eneste, jeg ikke kan, er at være overbelastet og forpint af ikke at have tid til at gøre mit arbejde."

Socialrådgiver Eva Rosschou på facebook.com/dansksocialraadgiverforening i debat om sagstal.

**Børnekontoret
under Folketingets
Ombudsmand fik**

520 klager

**over forhold for udsatte
børn og unge i 2013.**

Gode takter i ny aftale om sygedagpenge:

Det er afgørende for os, at langtidssyge ikke mister deres forsørgelsesgrundlag, siger formand Majbrit Berlau

Aftalen om sygedagpenge betyder, at den periode, hvor man kan få sygedagpenge, halveres fra et år til kun fem måneder. Til gengæld skal langtidssyge borgere, som ikke kan få forlænget deres sygedagpenge efter fem måneder, have tilbudt et jobafklaringsforløb på kontanthjælpsydelse uden tidsbegrænsning – en ydelse, som er uafhængig af ægtefælles indkomst og formue.

Derudover indføres en særlig forlængelsesregel for alvorligt syge borgere med livstruende sygdomme, hvor de bliver sikret sygedagpenge under hele sygdomsforløbet.

- Det er positivt, at sygedagpengereformen sikrer et selvstændigt forsørgelsesgrundlag til langtidssyge, da økonomisk utryghed ikke bidrager til at gøre folk raske. Vi havde dog gerne set, at regeringen havde ophævet varighedsbegrænsningen på sygedagpengesatsen, da det er dyrt at være syg. Det vil betyde en markant indtægtsnedgang at gå fra sygedagpenge til den nye "syge-kontanthjælp", siger formand for Dansk Socialrådgiverforening, Majbrit Berlau.

Socialrådgivernes formand bakker op om brug af jobafklaringsforløb til langtidssyge borgere.

- Vi ved, at nogle af de langtidssyge borgere har store helbredsmæssige og sociale problemer. De kan derfor have gavn af at være i et jobafklarings-

Hovedelementerne i den fremtidige indsats for sygemeldte:

■ Sygedagpengemodtagere får økonomisk tryk-
hed under hele sygdomsforløbet. De, der efter
fem måneder kan få forlænget deres sygedag-
penge efter de gældende regler og en ny otten-
de forlængelsesregel, kan forlænges efter de ek-
sisterende sygedagpengeregler. De, der ikke kan
forlænges, overgår til jobafklaringsforløb og der-
tilhørende ydelse (kontanthjælpsniveau uden
modregning for ægtefælleindkomst og formue).

■ Den nye forlængelsesmulighed sikrer, at per-
soner med en livstruende, alvorlig sygdom kan
fortsætte på sygedagpenge uden tidsbegræns-
ning på baggrund af en konkret, lægelig vurde-
ring. Med en ny ottende forlængelsesmulighed
tager aftalen særlig hånd om de borgere, der er
ramt af en alvorlig, livstruende sygdom som for
eksempel kræft. Fremover er de sikret sygedag-
penge gennem hele sygdomsforløbet.

■ Den enkelte borger får mulighed for at afvise
behandling, som den pågældende ikke ønsker,
uden derved at miste sit forsørgelsesgrundlag.

■ Indsats og opfølgning sker tidligt i sygdomsfor-
løbet med udgangspunkt i en ny visitationsmo-

del, der samtidig sikrer, at indsatsen tager ud-
gangspunkt i den enkeltes behov for støtte til at
vende tilbage til arbejdsmarkedet.

■ Der indføres en helt ny opfølgningsmodel med
indbygget mulighed for at bruge en "fast-track-
løsning". Den betyder, at virksomheder eller bor-
gere kan få kommunen til at iværksætte en eks-
traordinær tidlig indsats, hvis der er risiko for et
længerevarende sygdomsforløb. På den måde
kan indsatsen komme i gang meget tidligere end
i dag, hvor første samtale med kommunen er ef-
ter otte ugers sygdom.

■ Ressourcerne bliver brugt på sygemeldte, der
risikerer lange sygdomsforløb. Til gengæld får
sygemeldte med ukomplicerede forløb og udsigt
til snarlig tilbagevenden ikke længere en indsats.

■ Sagsgangene i sygedagpengesager skal være så
enkle som muligt med mindst mulig administra-
tiv byrde for sygemeldte, arbejdsgivere og kom-
muner. Det indebærer blandt andet at de digita-
le muligheder skal udnyttes bedre for dermed at
skabe et mere effektivt sygedagpengesystem.

Kilde: Beskæftigelsesministeriet

forløb, hvor den sygemeldte får en koordinerende sagsbehandler, og der ydes en helhedsorienteret indsats, siger Majbrit Berlau, der også er glad for den nye forlængelsesregel for borgere med livstruende sygdomme.

Kvalitet i indsats er afgørende

Majbrit Berlau understreger, at reformen stiller store krav til kvaliteten i de nye jobafklaringsforløb.

- Det bliver kommunernes helt store udfordring og forpligtelse at sikre, at indholdet i jobafklaringsforløbene er af høj kvalitet og velkoordineret både mellem de enkelte kommunale forvaltninger og regionerne. Hvis det ikke sker, så får borgerne ikke den hjælp, de har brug for, men bliver blot placeret på en lavere ydelse.

Generelt vurderer Majbrit Berlau, at der er en mulighed for, at sygedagpengesystemet på visse områder kan blive mindre bureaukratisk.

- Det er vigtigt, at den afbureaukratisering, der lægges op til med reformen, ikke bliver mødt af nyt lokalt bureaukrati i kommunerne. For reformen lægger op til, at det skal være mindre besværligt for borgerne, virksomhederne og dermed også for socialrådgiverne.

Borgere risikerer at blive fanget mellem to systemer

Majbrit Berlau påpeger, at udfordringen med sygedagpengereformen i høj grad bliver, at ingen har taget sundhedsvæsenet i ed på, at de er i stand til at udrede borgerne på under den halve tid – altså inden for de fem måneder, som sygedagpengeperioden varer.

- Jeg frygter, at sygemeldte

borgere risikerer at blive fanget mellem to systemer. Der er intet, som tyder på, at sundhedssystemet er gearret til at udrede, stille diagnoser og prognoser på kortere tid end i dag. Konsekvensen for nogle borgere vil være, at de bliver overført til jobafklaringsforløb alene, fordi sundhedsvæsenet ikke kan matche den forkortede sygedagpengeperiode. Derfor bør der stilles krav om, at langtidssyge borgere kan blive udredt hurtigt, så det ikke kommer borgeren til last, at systemet ikke fungerer så hurtigt, som reformen lægger op til.

Ekstraordinært tidlig indsats i risikosager

Dansk Socialrådgiverforening har tidligere opfordret politikerne til, at det med sygedagpengereformen sikres, at der ansættes fastholdelseskonsulenter i jobcentrene. Og Majbrit Berlau er tilfreds med, at sygedagpengeaftalen lægger op til tidlig opfølgning med en såkaldt fast-track-løsning, der betyder, at virksomheder eller borgere, som ønsker, at kommunen iværksætter en ekstraordinært tidlig indsats, kan bede kommunen om det i "risikosager".

- Mange store virksomheder har ansat socialrådgivere til at tage hånd om de medarbejdere, som oplever helbredsproblemer eller andre problemer i livet, der kan ende med en sygemelding. Ansættelse af socialrådgivere har vist sig at have rigtig god effekt i forhold til at nedbringe sygefravær og fastholde medarbejdere. Vi mener derfor, at mindre virksomheder, som ikke selv har råd til at ansætte en socialrådgiver, bør have adgang til samme socialfaglige ekspertise. Og det lyder som om, at fast-track-løsningen kan løse den udfordring.

Aftalen indføres i to tempi. Den 1. juli 2014 indføres den nye sygedagpengemodell med jobafklaringsforløb samt den nye forlængelsesregel ved livstruende, alvorlig sygdom. Derudover iværksættes forsøget om muligheden for at sige nej til lægebehandling uden ydelsesmæssige konsekvenser. Den 1. januar 2015 træder resten af forslagene i kraft. **S**

"Jeg frygter, at sygemeldte borgere risikerer at blive fanget mellem to systemer. Der er intet, som tyder på, at sundhedssystemet er gearret til at udrede, stille diagnoser og prognoser på kortere tid end i dag."

Majbrit Berlau

Ledighed og ledighed.

De arbejdsløse er de nye muslimer

Det er blevet i orden at kalde arbejdsløse for dovne, og enlige kontanthjælpsmodtagere bliver mødt med spørgsmål om, hvem de går i svømmehallen med, holder børnefødselsdag med og har sex med. En stribe grænser er overskredet i jagten på den, der vil "snyde systemet", mener idehistorikeren og samfundsdebattøren, Rune Engelbreth Larsen.

I sin nye bog "Ledighed og ledighed" sætter han den nuværende retorik, når det gælder arbejdsløse, ind i en historisk sammenhæng:

- Den dramatisk krænkende og nedladende måde, man ser de ledige på, har været mit udgangspunkt for bogen. Det nærmer sig det syn, man havde i 1800-tallet, hvor de fattige blev sendt på arbejdsanstalt, siger han og ser mange paralleller til udlændingebatten.

- De arbejdsløse er blevet de nye muslimer.

Manipulation og vrøvl i tv

Nutidens syn på ledigheden kom blandt andet til udtryk i DR's programserie "Aktion Socialt Bedrageri", hvor præmissen var, at "borgere og virksomheder snyder for mellem syv og tolv milliarder kroner hvert år."

- Det er ren manipulation og vrøvl. I Danmark findes ingen fagligt anvendelige undersøgelser af omfanget af socialt bedrageri, og det tal, der lægges frem i udsendelserne, består reelt af flere forskellige elementer: Mange modtagere af sociale ydelser kommer til at indgive forkerte oplysninger, fordi reglerne er indviklede og ændres hele tiden. Der sker ekstremt mange fejl i sagsbehandlingen. Og endelig er der selvfølgelig nogle, der prøver at snyde, siger Rune Engelbreth.

Hans udsagn om en fejlbehæftet sagsbehandling er ikke først og fremmest rettet mod socialrådgiverne, nærmest tværtimod.

"Det er ren manipulation og vrøvl. I Danmark findes ingen fagligt anvendelige undersøgelser af omfanget af socialt bedrageri."

- Kun 40 procent af sagsbehandlerne er uddannede socialrådgivere, og det er sandsynligvis årsagen til en stor del af de fejl, som systemet begår. 20 procent har slet ikke nogen relevant uddannelse til det, de beskæftiger sig med. Så kan det kun gå galt.

Rune Engelbreth Larsen har tallene fra en undersøgelse af jobcentermedarbejderes uddannelsesbaggrund. Undersøgelsen blev gennemført af Center for Arbejdsmarkedsforskning ved Aalborg Universitet.

- Jeg synes ikke, vi skal finde os i, at kun 40 procent af de sagsbehandlere, de arbejdsløse møder, har den relevante uddannelse. Det røber en uhyggelig mangel på respekt for de mennesker, der har brug for hjælp, når de på jobcentre møder tidligere pornofotografer og vinduespuddere, siger Rune Engelbreth Larsen med henvisning til nogle af eksemplerne fra arbejdsmarkedsforskernes undersøgelse.

Brug jeres ytringsfrihed

Dansk Socialrådgiverforening får ros fra forfatteren, fordi den i hans øjne har været en af de få stemmer i debatten, som er gået imod tendensen i tiden.

- Jeg er glad for, at foreningen har råbt højt i den hetz, der er mod de ledige, men den kan godt komme endnu længere frem på banen. I en tid, hvor der bliver talt meget om ytringsfrihed, er der utroligt lidt fokus på, hvor svært det er eksempelvis for socialrådgivere at gå ud i offentligheden med deres erfaringer. Der burde være snesevis af avisforsider i at fortælle om de virkelige konsekvenser af systemet.

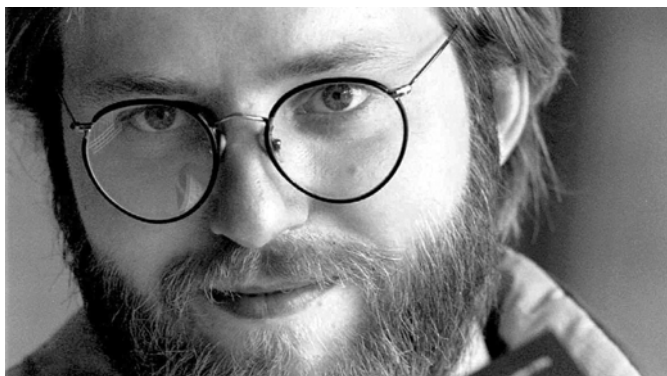
Forsidehistorierne kunne handle om arbejdsløse, der bliver overvåget i en grad, så selv den liberale tænketank Cepos' chefjurist siger fra. Eller om ledige, der presses til elektrochok eller rygoperationer for - måske - at blive i stand til at passe et job.

Pres skal få lønnen ned

Presset på de ledige har et helt klart formål, mener Rune Engelbreth Larsen.

- Politikerne kalder det "motivationsfaktorer," mens mange økonomer er mere direkte og taler om "trusselfaktorer." Resultatet er det samme: De ledige bliver mere og mere desperater efter at få et job, og det presser dem til at tage arbejde til en ringere løn. Dermed stiger presset på det almindelige lønniveau. Og det er en af Rune Engelbreth Larsens centrale pointer i bogen: Politikere, økonomer og erhvervsledere er mere eller mindre åbenlyst enige om, at de danske lønninger skal ned.

- Lønmodtagerne bør være klar over, at de ikke står i et modsætningsforhold til de ledige. Det bør være dobbelt ind-

lysende, at de to grupper skal stå sammen. Lønmodtagerne kan selvfølgelig selv risikere ledighed, men det truer dem også økonomisk, hvis de arbejdsløse bliver presset til at tage imod et job til en meget lav løn.

Debatten og tonen i den har i høj grad været drevet af argumentet om, at færre danskere bestiller noget, men også det afviser Rune Engelbreth Larsen.

- Det er en myte. De seneste 40 år har beskæftigelsesandelen i Danmark ligget på samme niveau. Den er tæt på 50 procent, og beskæftigelsesfrekvensen er en af de højeste i verden.

Sæt ansigt på ofrene

Både optimisme og pessimisme præger Rune Engelbreth Larsens fremtidsforventninger. Pessimismen hænger blandt andet sammen med kontanthjælpsreformen, som han mener, vil lægge yderligere pres på de ledige og give anledning til endnu mere snak om socialt bedrageri, blandt andet fordi den gensidige forsørgerpligt udvides fra at omfatte gifte par til også at gælde par, der lever sammen papirløst.

- Først tvang man folk til at blive skilt, nu tvinger man dem til at flytte fra hinanden. På den måde skaber systemet socialt bedrageri. Der er kun en løsning: Alle ydelser bør være personlige og uafhængige af, om man lever sammen med nogen eller ej. Det vil også spare en masse kontrol.

Men ligesom der ofte bliver sat ansigter på systemets ofre, når enkeltsager på asylområdet kommer op og med en positiv effekt, ser Rune Engelbreth Larsen også en positiv udvikling forude for de arbejdsløse:

- Der er en stigende erkendelse af, hvad det er de arbejdsløse bliver udsat for, så jeg tror kun det er et spørgsmål om tid, før der kommer et dramatisk opgør med synet på de ledige. **S**

"Ledighed og ledighed" af Rune Engelbreth Larsen, Forlaget Dana 2013, 160 sider, 160 kroner.

Danmarks første akkrediterede aktiveringstilbud

DropUd blev i 2013 som landets første aktiveringstilbud akkrediteret ved Akkreditering Danmark. DropUd er en privat virksomhed, som socialrådgiver Mette Gadegaard har drevet siden 2008, og som arbejder med aktivering, misbrugsbehandling og dagtilbud til unge mellem 14 og 18 år. Fokus er på borgere med især kriminalitet og misbrugsproblematikker. Det tilbud, som er blevet akkrediteret, retter sig dog mod borgere over 18 år.

Akkreditering er en metode til at sikre, at en institution eller et socialt tilbud lever op til en række kriterier for kvalitet, som er opstillet af Akkreditering Danmark. Akkreditering Danmark er placeret i Fonden for Kvalitetsudvikling - en socialøkonomisk virksomhed, hvis formål er at spille en samfundsmæssig rolle for at sikre udsatte borgere et godt liv ved at kvalificere det sociale arbejde, der finder sted i et gensidigt netværksbaseret udviklingsmiljø.

For DropUd har akkrediteringsprocessen betydet, at der arbejdes med at indarbejde systematik og dokumentation i både organisation, hverdag og den pædagogiske indsats.

- Vi bruger akkrediteringen til internt at sikre kvaliteten i vores aktiveringstilbud. Det kommer både medarbejdere, vores brugere og ledelse til gavn. Derudover er akkrediteringen et redskab, der udadtil dokumenterer, at vi i DropUd har kvalitet af højt niveau, siger Mette Gadegaard.

Læs mere på dropud.dk

Skynd dig at søge Statens Voksenuddannelse

Fra 1. februar er det slut med støtte til efteruddannelse for mere end titusinder af offentligt ansatte med lang og mellemlang videregående uddannelse og ansatte med diplom- eller masteruddannelse. Derfor opfordrer FTF nu alle ansatte til at søge om efteruddannelse og SVU inden den 1. februar. En besparelse på SVU, som er vedtaget af regeringen, var oprindeligt skønnet til 120 mio. kroner men er nu vokset med 18 mio. Det vil gøre det markant dyrere for arbejdsgivere at sende de ansatte på efter- og videreuddannelse, fordi de ikke længere kan modtage SVU.

Læs mere på FTF.dk

"Mit motto er: Børn, blomster & bagværk

mig og mit arbejde

Lone Møller er landskoordinator for den internationale organisation Home-Start Familiekontakt, der tilbyder frivillig støtte til familier med små børn. Den 65-årige socialrådgiver fra Svendborg bragte for ti år siden organisationen til Danmark, som i dag tæller ti afdelinger. Den næste åbner i begyndelsen af 2014.

Det optager mig meget, at Home-Start udvikler sig hurtigt i Danmark. I løbet af det seneste år har vi startet seks nye afdelinger, og det er en voldsom udvikling for en forholdsvis ny organisation. Det berører mig, at vi har så mange henven-

delser fra familier, der er vældigt trængte. Mange af dem kan vi hjælpe gennem vores afdelinger, men desværre er der lige så mange familier, som vi ikke kan hjælpe, fordi vi ikke har afdelinger nok endnu.

Jeg gør en forskel, når jeg er med til at introducere en frivillig hjælper til en familie, der har ønsket støtte. Så bliver jeg både rørt og stolt over, hvor enkelt det kan være at hjælpe trængte familier. Når jeg er på de besøg, så synes jeg virkelig, at jeg gør nytte. Det oplever jeg også i mit øvrige arbejde, der bærer frem

mod at oprette flere afdelinger og støtte flere familier. Min drivkraft er, at jeg kan mærke, at stort set alt, hvad jeg laver, gør nytte.

Jeg er sjældent træt efter en arbejdsdag, selv om den kan være både lang og krævende. Jeg slapper af med en tur sammen med min mand ned til Svendborgsund, som vi bor tæt på. Det er også god mentalhygiejne for mig at bage brød og tage mig af de meget frodige planter, som vores hus bugner af. Jeg lever og ånder for fællesskaber i al almindelighed og for måder at bo og

være sammen på. Jeg bor selv i en gade, der fungerer som et godt fællesskab.

Jeg drømmer om at kunne lave endnu større samfundsmæssige forandringer, så der ikke er behov for så mange behandlere, socialrådgivere og frivillige organisationer. Jeg drømmer om, at vi kan indrette samfundet som et funktionelt fællesskab, hvor man eksempelvis bygger boliger eller udvikler lokalsamfund, der inkluderer løsninger i stedet for at skabe problemer.

Frakendelse af førtidspension

Ankestyrelsen har udsendt principafgørelse P-120-13 om frakendelse af førtidspension. Styrelsen fastslår indledningsvis, at kommunen ved tilkendelse af førtidspension har vurderet, at der er tale om en varig lidelse, og at førtidspension dermed som udgangspunkt ikke kan frakendes.

Hvis der er tale om førtidspension tilkendt før 1. januar 2003, kan pensionen ikke frakendes jf. lovens § 44. Kommunen kan derimod gøre pensionen hvilende efter lovens § 44a, såfremt pensionistens arbejdsindtægt vedvarende forventes at overstige det dobbelte af grundbeløbet. Efter praksis forudsættes pensionisten at have haft nævnte arbejdsindtægt i et år.

Hvis der er tale om førtidspension tilkendt efter den 1. januar 2003, skal kommunen frakende pensionen, hvis der er sket en væsentlig forbedring af pensionistens arbejdsevne, og denne vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde jf. lovens § 44. Kommunen skal i denne forbindelse foretage en konkret helhedsvurdering af pensionistens arbejdsevne, herunder om arbejdsevnen har været forbedret i en længere periode, og pensionisten derfor er blevet i stand til at varetage et ordinært job eller fleksjob.

I den konkrete sag, som vedrører lov om social pension, havde pensionisten været ansat som sygeplejerske 24 timer om ugen i halvandet år, men oplyste at den reelle arbejdstid havde været cirka 18 timer ugentligt. I en efterfølgende periode havde pensionisten arbejdet 8-14 timer månedligt. Pensionistens oplysninger om blandt andet længerevarende sygefravær, selvbetalte ferieuger og tjenstlige samtaler med arbejdsgiver blev lagt til grund ved afgørelsen, idet disse ikke blev bestridt af kommunen.

Uanset at der ikke er tale om en enstemmig afgørelse i Ankestyrelsen, kan det heraf udledes, at forudsætningen for frakendelse af førtidspension er, at kommunen kan godtgøre, at betingelserne herfor er opfyldt. Samtidig må det dog anses for usikkert, hvilken betydning reformen af fleksjob og førtidspension af 1. januar 2013 får for adgangen til for eksempel frakendelse af førtidspension, idet det fortsat fremstår uklart, hvornår man kan betragtes som selvforsørgende, herunder om dette er tilfældet ved ansættelse i et ordinært deltidsjob eller et fleksjob.

Af Jannie Dyring, cand.jur., ph.d. og mediator (MMCR), juridisk rådgivning-, konsulent- og kursusvirksomhed samt deltidsansat advokatfuldmægtig.

Læs principafgørelse P-120-13 på www.ast.dk

**JURASPALTEN SKRIVES
PÅ SKIFT AF JURISTERNE
KAREN ELMEGAARD,
JANNIE DYRING
IDAMARIE LETH SVENDSEN**

Fattigdommens biologi. Generationers arbejdsløshed og dårlige livsvilkår kan måles i generne, viser skotsk forskning

Kaotiske forhold og uforudsigelighed kan ændre de biokemiske processer i et spædbarns hjerne og have vidtrækkende konsekvenser for indlæring og impuls-kontrol senere i livet. Og det er ikke kun på det mentale plan, at en kaotisk barn-dom er en belastning. Den har også fysiologiske konsekvenser i form af prædis-ponering for hjertesygdomme.

Det har den skotske læge og forsker sir Harry Burns dokumenteret via sin forskning. Og den viden har fået den skotske regering til at sætte nogle am-bitøse mål, der skal gøre op med den negative sociale arv hos landets udsat-te familier.

Det betyder blandt andet, at der er nedsat en kommission, The Early Years Collaborative (EYC) med 750 sundheds-plejersker, pædagoger, socialrådgivere, lærere og politifolk, der overalt i Skot-lands lokalmiljøer skal arbejde med at opspore og hjælpe udsatte familier for at give deres børn den bedst mulige start på livet.

- Det er meget mere effektivt og etisk forsvarligt at forbygge fremfor at reparere skadede unge og voksne. Nu har vi videnskabelig forskning, der bevi-ser, at de første år af et barns liv er es-sentielle, og derfor har vi en forpligtelse til at handle, siger sir Harry Burns.

Socialforskningen går for langsomt

Et delmål for projektet er blandt andet at nedbringe spædbørnsdødeligheden med 15 procent inden 2015.

EYC blev lanceret i januar 2013 og er del af en større socialpolitisk ind-sats, som skal fremme lighed i det skot-ske samfund. Ambitionen er intet min-dre end "at gøre Skotland til det bedste sted i verden at vokse op" og ændre so-cialpolitikken til at fokusere på tidlig intervention fremfor senere behandling.

- Når vi ser på overdødeligheden blandt Skotlands socialt belastede grupper, som er en af de højeste i Euro-

pa, må vi erkende, at socialpolitikken har slået fejl. Det, vi har gjort hidtil, har langt fra været godt nok. Derfor må vi tage mere radikale metoder i brug, siger sir Harry Burns.

Én af de ting, EYC skal gøre op med, er manglen på evi-dens på det sociale område og det faktum, at der tidligere har været investeret for lidt og for tilfældigt i sociale indsat-ser. For at speede processen op skal EYC benytte metoder fra den medicinske verden, når socialarbejdere, sundhedsple-jersker og andre skal undersøge, hvad der virker.

- Hvis man forestiller sig, at det for eksempel drejede sig om diabetesbehandling, ville man tage sig til hovedet over manglen på evidens og sammenfatning af resultater. Patien-terne kunne langt fra være sikre på at få den bedste og mest gennemtestede behandling. Det samme gør sig gældende på det sociale område, siger sir Harry Burns.

The Early Years Collaborative er lokalt forankret i kom-munerne og skal i samarbejde med the Community Health Partnerships (primær og sekundær sektors pleje) teste meto-der og finde ud af hvilke nøglefaktorer, de kan påvirke. Grup-pen skal mødes hvert halve år for at udveksle erfaringer og resultater. Imellem møderne deler gruppen resultater og virkninger digitalt.

- Metoden læner sig op ad et Patient Safety Programme, som det skotske hospitalsvæsen tog i brug i 2010. I løbet af fem år skal der testes ideer og metoder lokalt, og det skal så munde ud i et katalog af tiltag, som vi ved virker, og efterføl-gende kan spredes ud til hele Skotland, forklarer sir Harry Burns.

Løftede pegefingre er ikke løsningen

Det er særligt spædbarnets tidlige tilknytning til forældrene, og især moren, der skal forskes i at forbedre. Studier viser, at de mange neurobiologiske processer i et spædbarns hjerne kan tænde og slukke gener, alt efter hvilket miljø barnet bli-ver udsat for.

- Hvis man forestiller sig, at barnets mor er alkoholiker el-ler stofmisbruger, og hun kun reagerer en gang imellem, når babyen græder - eller endnu værre - at hendes kæreste i ste-det tager babyen op og ryster den for at få den til at holde mund, vil barnet opleve, at det ikke har styr på verden, og at det er et uforståeligt og farligt sted. Det starter en lang ræk-ke stressprocesser i hjernen, som barnet tager med sig ind i voksenlivet, siger sir Harry Burns (se boks).

Han understreger, hvor vigtigt det er, at de sociale tiltag, der bliver udviklet, ikke presses ned over hovedet men fore-går i et samarbejde med borgerne.

- Det her handler om folk, som allerede føler sig meget fremmedgjorte i samfundet, så løftede pegefingre er ikke løs-

Sir Harry Burns

ningen. Det hjælper jo heller ikke noget, at vi beder en mand om at holde op med at ryge, hvis han dårligt kan udholde sit liv. Den måde at belære folk på virker ikke, har vi set.

Ifølge sir Harry Burns er det helt essentielt, allerede at påvirke pigerne inden de bliver gravide, og følge dem meget tæt de første år. Tilknytningsprocessen er ikke altid noget, der falder naturligt, og slet ikke, hvis forældrene ikke selv har oplevet det. Men det kan læres, selvom det til tider kræver en stor indsats og meget støtte og hjælp udefra.

- Jeg har aldrig mødt nogen forældre, som ikke ønskede at være gode forældre for deres børn. Og hvis det ikke kommer naturligt, er det fordi, de mangler viden om det, og det er det, vi skal give dem. **S**

"Hvis det drejede sig om diabetesbehandling, ville man tage sig til hovedet over manglen på evidens og sammenfatning af resultater. Det samme gør sig gældende på det sociale område."

Den negative sociale arv og biologien

Hvordan bevarer nogle mennesker, trods massiv modgang i livet, en intakt livslyst og et godt helbred? Og hvorfor kan man ikke modvirke den sociale arv, når man tvangsfjerner børn fra uegnede forældre eller giver fattige familier bedre boligforhold og flere penge?

Det var nogle af de spørgsmål, sir Harry Burns ønskede at få opklaret, da han begyndte at forske i social ulighed.

Den israelske sociolog Dr. Aaron Antonovsky, som forskede i holocaustoverleveres livskvalitet, ledte ham på sporet af den tidlige barndoms betydning. Hans forskning viste, at hvis det lille barn ikke havde en følelse af sammenhæng og logik i sit møde med omverdenen, blev resten af livsforløbet påvirket negativt, både psykologisk og fysiologisk. Studier fra andre lande inden for psykologi og medicin bekræftede hans konklusion.

Sir Harry Burns og hans team satte sig for at undersøge, om den udenlandske forskning kunne overføres til skotske forhold, og hvor meget hjernen afslørede. Ved at undersøge både velstillede og dårligt stillede Glasgow-borgere i forskellige aldre med sensitive MR-scannere, opdage-

de de, at den øgede mængde stresshormon, som kunne spores hos socialt belastede spædbørn, dels ændrede deres hjernestruktur og dels varede ved ind i voksenlivet. Det viser sig blandt andet ved mindre pandelapper, som påvirker indlæringen, evnen til at træffe beslutninger, undertrykke upassende opførsel og lagring af hukommelse. Desuden fandt forskerne, at de socialt dårligt stillede borgere havde et forstørret område i hjernens tindingelap, hvilket forstærker følelser af aggression, angst og frygt. **S**

Sir Harry Burns

Sir Harry Burns er uddannet læge og kirurg i Glasgow, Skotland og har en mastergrad i folkesundhed. Han har siden 2005 været øverste sundhedsrådgiver for det skotske parlament.

Hans interesse for social sundhed opstod, da han som ung kirurg fik arbejde på et hospital i det socialt belastede Øst Glasgow. Her undrede han sig over, at patienterne var længere tid om at komme sig over deres sygdom end patienterne i de mere velstillede områder. Den nærliggende forklaring – alkohol, cigaretter og dårlig ernæring – kunne ikke alene forklare fænomenet, og det ansporede sir Harry Burns til at begynde at forske i biologien bag uligheden. I 2011 blev han adlet for sin forskning og sit store arbejde for at forstå social ulighed.

Kompetencefond til efteruddannelse skal gøre socialrådgiverne endnu skarpere på faget

Kommunalt ansatte socialrådgiverne kan nu via Den Kommunale Kompetencefond søge op til 25.000 kroner til efteruddannelse. Målet med fonden er at styrke kommunalt ansattes muligheder for at videreudanne sig.

En af de socialrådgivere, som allerede har søgt fondsmidler til efteruddannelse, er Marianne Marcussen fra Gladsaxe Kommunes Familieafdeling. I 2012 færdiggjorde hun diplomuddannelsen på børn- og ungdområdet, og nu har hun søgt midler i Kompetencefonden til at læse enkeltfag i socialret på jurastudiets kandidatuddannelse.

- I sidste ende er juraen jo overliggeren til alt det arbejde, vi laver. Jeg vil gerne styrke mit fokus på de juridiske rammer, vi agerer indenfor til daglig, og her passer efteruddannelse i socialret rigtig godt ind.

"Jeg vil gerne styrke mit fokus på de juridiske rammer, vi agerer indenfor til daglig, og her passer efteruddannelse i socialret rigtig godt ind."

**Marianne Marcussen, socialrådgiver
i Gladsaxe Kommunes Familieafdeling**

Efteruddannelse kan også gavne kolleger

Hun blev gjort opmærksom på muligheden for at søge midler hos Kompetencefonden via Dansk Socialrådgiverforenings nyhedsbrev.

- Da jeg fik viden om Kompetencefonden, tog jeg med det samme kontakt til ledelsen, som bakkede op. Så var det bare om at udfylde et simpelt ansøgningsskema og få det underskrevet.

Ledelsen så hurtigt muligheder i en efteruddannelse, som både kunne gavne Marianne Marcussen selv og hendes kolleger.

- Men samtidig er der jo også en økonomi, som skal hænge sammen. Ledelsen her bakker generelt meget op om efteruddannelse, og flere af mine kolleger har ligesom jeg selv taget diplomuddannelsen med finansiering fra vores arbejdsplads. Men uden midlerne fra Kompetencefonden var det ikke sikkert, at jeg også kunne tage efteruddannelsen i socialret.

Kommuner har spændt livremmen ind

Søren Sønderby Willadsen, socialrådgiver i Esbjerg Kommunes Jobafklaring, har også søgt midler i Kompetencefonden. Han ønsker at tage en diplomuddannelse i erhvervspædagogik.

- På min arbejdsplads underviser jeg sygemeldte, primært stressramte. Jeg har en coachuddannelse med overbygning i stresshåndtering, og en efteruddannelse i erhvervspædagogik vil give mig nogle flere redskaber i min undervisning.

Men selvom Kompetencefonden kan åbne en dør til Søren Sønderby Willadsens ønskede diplomuddannelse, har han alligevel en bekymring: På grund af den stramme kommunaløkonomi afhænger hans efteruddannelse muligvis af, om den kan dækkes fuldt ud af fondsmidlerne.

- Jeg ved i øjeblikket ikke med sikkerhed, om jeg kan opnå en fuld diplomuddannelse, hvis Kompetencefondens midler slipper op. For min ledelse kan ikke garantere mig, at de i så fald kan finde midler til at færdiggøre videreuddannelsen.

Den økonomiske smalhals i kommunerne betyder, at Kompetencefondens midler falder på et tørt sted, mener Marianna Marcussen.

- Selv på arbejdspladser med stor velvilje til at lade socialrådgiverne tage efteruddannelse er der en begrænsning på, hvad der kan lade sig gøre rent økonomisk. Så det, at man nu kan søge nogle midler andre steder gør, at vi får mulighed for at blive endnu mere kvalificerede på vores fag. **S**

Søg efteruddannelse allerede nu

Kompetencefonden er et resultat af OK13-forhandlingerne og skal sikre de kommunalt ansatte socialrådgivere bedre muligheder for at videreudanne sig. Der kan søges op til 25.000 kroner pr. ansat om året fra fonden. Det er et krav, at der skal være en kommunal medfinansiering på mindst 20 procent af det ansøgte beløb. Der kan søges midler til diplom- og masterniveau. Ansøgningen udfyldes elektronisk og skal underskrives af arbejdsgiver, medarbejder og tillidsrepræsentant.

Læs mere på socialrdg.dk/DenKommunaleKompetencefond

Nytårsønsker for kommunens børn

Barnets Reform har eksisteret i flere år, men som familieplejekonsulent og VISO-konsulent må jeg konstatere, at mange anbragte børns rettigheder ikke er blevet forbedret.

"Jeg er kommunens barn," sagde en klog pige på fire år i sin børnehave, da hun kun havde boet hos sin plejefamilie i få måneder. En bemærkning der fortæller, hvor skræmmende det er at blive anbragt udenfor hjemmet, og hvor stort behov der er for, at barnet snarest muligt danner kvalificerede relationer til sin plejefamilie.

Mange sagsbehandlere bruger mest tid på kontakten med børnenes forældre, og det medfører

ofte, at børnene køres til samvær næsten hver eneste uge. Det er almindelig kendt blandt professionelle, at det er svært at få forældre til at bakke op om børnenes plejefamilie, og mange plejebørn udsættes derfor flere gange månedligt for negativ omtale af den familie, der nu er deres daglige hjem.

Reaktioner på samvær viser sig ofte i flere dage. Det kan være koncentrationsbesvær, søvnproblemer og andre alvorlige reaktioner, der påvirker børnenes kognitive og psykosociale udvikling. Selvom reaktionerne dokumenteres skriftligt af plejeforældre, familieplejekonsulenter, børnehaver og skoler, medfører det langt fra altid, at de bliver taget alvorligt.

Mit nytårsønske for kommunens børn er, at deres signaler tages alvorligt, og at deres behov for trykke og forudsigelige rammer tilgodeses bedre fremover.

Sagsbehandlerne kan bruge servicelovens § 68 a, når børnene har været anbragt i familiepleje i mere end tre år, hvis en psykologisk undersøgelse viser, at de er blevet mere knyttede til plejeforældrene end til forældrene. Men paragraffen bliver stort set ikke brugt.

Mit nytårsønske er, at kommunerne får pligt til at evaluere plejebørns tilknytning til plejeforældrene efter tre år. Sådan kan det sikres, at langt flere plejebørn får ro i sindet. Og samfundet kan spare millioner af kroner til advokatbistand til børnenes forældre.

Lise Lotte Reiter
Familieplejekonsulent,
VISO-konsulent og supervisor.

SIGNS OF SAFETY

Workshop om arbejde med sikkerhedsplaner
Med Andrew Turnell
d. 12-13. marts 2014

Introduktion til Signs of Safety
Kursus med Henrik Vesterhauge-Petersen
D. 3. - 4. april 2014

Ny bog på dansk:
Signs of Safety
- arbejdet med udsatte børn og deres familier
Hans Reitzels Forlag

Nærmere oplysninger:
www.solutionfocus.dk • Solution • Pile Allé 6 • 2840 Holte
Telefon 45 87 40 35 • solution@solutionfocus.dk

SOLUTION

LØSNINGSFOKUSERET TERAPEUT & UDDANNELSE

NARRATIVEPERSPEKTIVER

anne@narrativeperspektiver.dk

Østerbrogade 29 3sal
2100 København Ø
tlf 22160065

NARRATIV TVÆRFAGLIG 1 ÅR

NARRATIV UDD. 1 ÅRET (BASISÅRET) • 16 HELE DAGE • START 29 APRIL 2014 • KØBENHAVN • PRIS 22.000,- + MOMS (15 % RABAT V.FL FRA SAMME ARB.PLADS).

Undervisere:
Cand.psych. Anne Saxtorph & Cand. psych. Maria Appeldorn Sjø

NARRATIV PARTERAPEUT

WORKSHOP • 20 & 21 MAJ 2014 • KØBENHAVN • PRIS: 3.700,-

Underviser: Cand. psych. Anne Saxtorph

NARRATIV TRAUMEBEHANDLING

WORKSHOP • 2 DAGE 25 & 26 SEPT 2014 • KØBENHAVN • PRIS: 4.200,-

Undervisere:
Cand.psych. Anne Saxtorph & Cand. psych. Maria Appeldorn Sjø

HVAD ER NARRATIV SUPERVISION?

WORKSHOP • 1 DAG • 18 MARTS 2014 • KØBENHAVN • PRIS: 1.400,-

Underviser: Cand.psych Anne Saxtorph

BEVIDNING

WORKSHOP • 21 - 22 OKT. 2014 • KØBENHAVN • PRIS: 3.700,-

Underviser: Cand.psych Anne Saxtorph

NARRATIV FAMILIETERAPI

WORKSHOP • 21 - 22 OKT. 2014 • KØBENHAVN • PRIS: 3.700,-

Underviser: Cand.psych Anne Saxtorph

narrativeperspektiver.dk

Vi fik 3.600 & 5.200 kroner efter en **HÅRD** forhandling

DS forhandler månedlig lønstigning
hjem til to privatansatte socialrådgivere.

Socialrådgiverne Monica Hørup Hansen og Malene Møller Lauritsen havde som ansatte i Baglandet Aarhus - et privat støttetilbud til nuværende og tidligere anbragte børn, unge og voksne - i flere år arbejdet til en løn, som lå under, hvad selv nyuddannede socialrådgivere i kommunerne får. Alligevel fik de to socialrådgivere afvist deres krav, da de bad om lønforhøjelse.

Det skulle blive begyndelsen på mere end et halvt års kamp, hvor et opkald til Dansk Socialrådgiverforening blev afgørende for udfaldet: Lønstigninger på henholdsvis 5.200 kroner og 3.600 kroner om måneden.

Drømmejob med lav løn

Socialrådgiver Monica Hørup Hansen begyndte sit arbejde i Baglandet i Aarhus i 2007. Selvom lønnen var lav, var hun aldrig i tvivl om, at hun var kommet på rette hylde.

- Det her er drømmejobbet. Jeg er 42 år, og jeg har aldrig før haft et job, hvor jeg glæder mig til at komme på arbejde hver eneste dag. Det er et meget alsidigt job, og så er Malene og jeg rigtig tæt på kolleger, fortæller hun med henvisning til Baglandets daglige leder, som også er uddannet socialrådgiver.

Jobbet indebærer at støtte og vejlede nuværende og tidligere anbragte børn, unge og voksne i deres voksne liv. Baglandet er finansieret af satspuljemidler, og Monica Hørup Hansen og Malene Møller Lauritsen har altid vidst, at pengene var små.

I efteråret 2012 gik de imidlertid fra tre ansatte til to, da Bag-

landets daværende leder tog afsked med jobbet efter mere end ti år og flyttede til København. Monica Hørup Hansen og Malene Møller Lauritsen var triste over at skulle sige farvel til en god kollega, men med lederens afsked var der pludselig kommet luft i budgettet.

- Hvis Baglandet kunne køre videre med kun to ansatte, var der jo penge nok til en lønforhøjelse. Vi ville gerne tage de ekstra opgaver, hvis vi blev belønnet for vores indsats.

Sidst på efteråret 2012 besluttede bestyrelsen - på den afgående leders anbefaling - at Malene Møller Lauritsen skulle konstitueres som daglig leder. Det var i den forbindelse, at de to socialrådgivere præsenterede deres ønske om lønforhøjelse. Det blev dog afvist af bestyrelsen, hvilket i den grad kom bag på Monica Hørup Hansen.

- Jeg havde regnet med, at det ville blive en smal sag. For vi havde et virkelig godt

forhold til bestyrelsen, og vores løn lå langt under niveau. Jeg kunne ikke forstå, at de ikke bare sagde ja med det samme.

Efter afvisningen foreslog Malene Møller Lauritsen, at de ringede til Dansk Socialrådgiverforening.

- Hun var ny leder og var meget fokuseret på, at vi også efter en lønforhandling skulle have et godt forhold til bestyrelsen. Dengang syntes jeg egentlig, at hun overreagerede lidt. Vores samarbejde med bestyrelsen var jo fantastisk, og vi skulle bare have mulighed for at forklare, hvordan forholdene rent faktisk var, siger Monica Hørup Hansen.

DS: Lignede en klassisk lønsag

Jens Bødker har som konsulent i Dansk Socialrådgiverforenings Region Nord ansvar for omkring 140 privatan-satte medlemmer i Region Midtjylland. Da privatan-satte socialrådgivere som udgangspunkt ikke har en tillidsrepræsentant, er en af hans primære opgaver at forhandle løn for de medlemmer, han repræsenterer.

- Det kan godt være, ledelsen på en privat arbejdsplads er ked af at skulle bruge deres sidste penge på en lønforhøjelse til en socialrådgiver, men det er ikke mit fokus. Mit fokus er at forhandle det bedst mulige resultat hjem til vo-

Forsker:

Offentlig sparekniv gør private lønforhandlinger sværere

Arbejdsgiverne på det private område skeler til lønudviklingen i det offentlige. Derfor kan de offentlige krisetider smitte af på lønniveauet i den private sektor, fortæller Jørgen Stamhus, lektor ved Aalborg Universitets Center for Arbejdsmarkedsforskning.

- Arbejdsgiverne holder øje med, hvad de kan få en socialrådgiver for. Nogle steder lægger de så lønniveauet lidt over det offentlige for at tiltrække de bedste kandidater. På socialrådgiverområdet er arbejdsopgaverne på det private arbejdsmarked ofte meget lig dem i det offentlige.

”Jeg havde regnet med, at det ville blive en smal sag. For vi havde et virkelig godt forhold til bestyrelsen, og vores løn lå langt under niveau.

Monica Hørup Hansen (tv)

res medlemmer, og så er det op til dem at sige ja eller nej til arbejdsgiverens tilbud.

I første omgang tog Jens Bødker henvendelsen fra Monica Hørup Hansen og Malene Møller Lauritsens som en helt klassisk lønsag. Det indtryk skulle dog ændre sig.

Forhandlingsmødet fandt sted i februar 2013, og Monica Hørup Hansen og Malene Møller Lauritsen sad med ved bordet. Aftalen med Jens Bødker var også, at han havde teten, og at hvis de to socialrådgivere havde indvendinger, kunne Jens Bødker bede om en pause, så de tre kunne gå udenfor og tale frit.

Med baggrund i lønkesempler fra en række lignende private socialrådgiverstillinger præsenterede Jens Bødker de to socialrådgiveres lønkrav for bestyrelsen.

Udspillet mødte dog ingen forståelse. Monica Hørup Hansen og Malene Møller Lauritsen skulle jo huske på, at de fik gratis mad, lød et af argumenterne imod at give lønforhøjelse. Ordene fik Monica Hørup Hansen til at bide tænderne sammen.

- Hver torsdag aften er der fællesspisning for Bag-

”Bestyrelsen var lamslået over lønkrav, som helt objektivt set var yderst rimelige... Det lå lidt imellem linjerne, at socialrådgiverne burde arbejde af deres gode hjerte.

**Jens Bødker, konsulent i
Dansk Socialrådgiverforenings
Region Nord**

landets brugere, hvor Malene og jeg er til stede. Vi laver mad sammen med dem og spiser med. Vi havde ikke i vores vildeste fantasi forestillet os, at det skulle blive et argument imod at give os mere i løn. Det er jo en del af vores arbejde med at styrke tidligere anbragtes netværk og kompetencer. Så jeg skulle godt nok kæmpe for ikke at protestere højlydt lige der.

Jens Bødker fortsatte dog ufortrødent, mens Monica Hansens puls langsomt faldt til ro igen.

- Han var enormt professionel og var i modsætning til os ikke følelsesmæssigt involveret. Hans ro smittede også af på os, selv når det var svært ikke at bryde ind. Vi vidste, han gjorde alt, hvad han kunne, for at vi skulle få den løn, vi gerne ville have, siger Monica Hørup Hansen.

Ved mødets afslutning stod det klart, at bestyrelsens bud lå langt fra, hvad Monica Hørup Hansen og Malene Møller Lauritsen kunne acceptere, og parterne gik hver til sit. Jens Bødker fortsatte på de to socialrådgiveres vegne for handlingerne med bestyrelsen via telefon og mail.

Under mødet indså Jens Bødker, at dette forløb ville adskille sig fra hovedparten af de lønforhandlinger, han tidligere havde varetaget.

- Bestyrelsen var lamslået over lønkrav, som helt objektivt set var yderst rimelige. Det blev hurtigt tydeligt, at de ikke var vant til at forhandle løn, og de fokuserede meget på, at de som bestyrelsesmedlemmer jo ikke fik løn for at være der. Det lå lidt imellem linjerne, at socialrådgiverne burde arbejde af deres gode hjerte. Men det giver jo ikke smør på brødet, siger han.

Vi kunne ikke mere

Bestyrelsens tilgang til forårets forhandlinger efterlod Monica Hørup Hansen med et indtryk af

DS-netværk skal styrke vejledning til privatansatte

Der er store lønforskelte for socialrådgiverne på det private arbejdsmarked. Samtidig kan en privat socialrådgiverstilling have et sammenligningsgrundlag på nogle få stillinger i den anden ende af landet, når det kommer til fastsættelse af lønniveau. Derfor har DS et landsdækkende netværk for foreningens konsulenter på det private område. Netværket skal dele viden og erfaringer, som skal styrke den vejledning, Dansk Socialrådgiverforening giver privatansatte medlemmer.

komplet mangel på forståelse for hende og Malene Møller Lauritsens arbejdsvilkår.

- Bestyrelsesmedlemmerne er alle of-
fentligt ansat til daglig, og vi følte ikke,
at de tog vores job alvorligt. Vi har af-
og til aften- og weekendarbejde, og vi
kan risikere at blive ringet op midt om
natten på en lørdag, hvor et menneske
truer med at begå selvmord. Det var
utroligt hårdt at møde sådan en mangel
på forståelse. Det er svært ikke at tage
med sig hjem.

Der var på dette tidspunkt gået om-
kring fire måneder, siden de to social-
rådgivere først præsenterede deres øn-
ske om lønforhøjelse for bestyrelsen.

De var efterhånden ved at være
tyndslidte og begyndte derfor seriøst at
overveje at tage imod bestyrelsens ny-
este tilbud om en lønstigning på godt
3.600 kr. om måneden til Monica Hørup
Hansen og omkring 5.200 kr. om måne-
den til Malene Møller Lauritsen.

Tilbuddet ville bringe dem nogen-
lunde på niveau med kommunalt ansat-
te socialrådgivere med lignende erfa-
ring, men den foreslåede løn lå stadig
under, hvad de to socialrådgivere på
forhånd havde tænkt sig at acceptere.

- Især Malene fik ikke den kompensation for sine nye lederopgaver, som vi
syntes var rimelig. Men vi kunne simpel-
then ikke mere. Det her forløb havde
fyldt i vores hoveder siden sidst på
sommeren 2012, og vi var bare udmattede.
Hvis det havde fortsat meget læn-

gere, kunne det være endt med, at vi
begge var gået ned psykisk.

De kontaktede Jens Bødker for at
fortælle om deres beslutning. Han mente,
at de ville kunne få et bedre tilbud
fra bestyrelsen, hvis de fortsatte for-
handlingerne. Men han havde fuld forståelse
for deres situation.

Lønstigning med tilbagevirkende kraft

30. juni fik de for første gang lønstig-
ningen at se på deres lønsedler. Der var
gået godt et halvt år, siden lønforhand-
lingen startede.

- Til gengæld havde vi med Jens' hjælp
forhandlet os frem til, at vores lønstigning gjaldt med tilbagevirkende
kraft fra 1. januar 2013. Det var en stor
lettelse oven på et forløb, som var blevet
trukket langt længere, end vi kunne
have forestillet os.

Samarbejdet med bestyrelsen er siden
blevet godt igen, og Monica Hørup
Hansen glæder sig over, at også bestyrelsen
har fokuseret på at komme videre.

- Men det har været afgørende, at vi
havde Jens i de forhandlinger. Ellers
var det aldrig gået. Det tyngede utroligt
meget, at vi gerne ville opretholde et
godt forhold til bestyrelsen samtidig med,
at vi var så frustrerede over forhandlingerne.

Forløbet har også givet Monica Hørup
Hansen og Malene Møller Lauritsen et
håndgribeligt eksempel på, hvordan de
kan bruge deres fagforening.

”Det her
forløb havde
fyldt i vores
hoveder siden
sidst på som-
meren 2012,
og vi var bare
udmattede.

Monica Hørup Hansen

- Vi har begge to været medlemmer i mange år, men
vi har egentlig haft det sådan,
at DS jo var noget, man bare
betalte til, fordi sådan skulle det
være. Men da dagen så kom, hvor vi
havde brug for hjælp, så stillede
de bare op med det samme. Hele
kontakten med fagforeningen har
været en utroligt positiv oplevelse, og
der er ingen tvivl om, at vi vil tage
kontakt til dem igen, hvis det bliver
nødvendigt. **S**

DS forhandler løn for dig

Som overenskomstbærende fagforening forhandler Dansk Socialrådgiverforening socialrådgivernes overenskomster. Ved individuelle lønforhandlinger på den enkelte arbejdsplads kan medlemmer få hjælp af arbejdspladssens DS-tillidsrepræsentant. På for eksempel private arbejdspladser uden tillidsrepræsentanter kan medlemmer i stedet få hjælp fra Dansk Socialrådgiverforenings konsulenter.

Når udsatte børn og unge genoplever og geniscenesætter traumer

Professionelle skal have viden om traumers betydning for børns udvikling for bedre at kunne forstå og håndtere barnets adfærd på en konstruktiv og udviklingsfremmende måde.

Børn og unge, som har oplevet udviklingstraumer, vil ofte komme til at genopleve og geniscenesætte tidligere traumer i nye tilknytningsrelationer. Udviklingstraumer er traumer begået gentagne gange, mens barnet er i udvikling, af en eller flere af de primære tilknytningspersoner, ofte mor eller far. Traumerne er ofte ikke en integreret del af barnets historie om sig selv, men genopleves igen og igen og geniscenesættes i adfærd. I denne artikel beskrives genoplevelse og geniscenesættelse af traumer ud fra en mentaliseringsbaseret tilgang, som en måde at forstå barnets traumerelaterede adfærd på.

Genoplevelse af traumer er et posttraumatisk symptom, som vedrører, at barnet spontant får minder fra traumet, har drømme og flashbacks af traumet eller oplever intens eller vedvarende psykologisk ubehag. Det medfører ofte, at barnet også via adfærd reagerer, som om han/hun er i samme situation som under traumet.

Lyden blev en trigger

Et eksempel på genoplevelse kan være drengen, der har levet i et miljø præget af vold og alkohol. Fars daglige druk gjorde ham aggressiv, og han slog både mor og børn. Drengen bliver anbragt i en plejefamilie, men efter en uge her reagerer han helt uforståeligt - for plejeforældrene at se - ved pludselig at løbe op på sit værelse og gemme sig under sengen. Plejeforældrene overvejer, hvad det mon kan skyldes, at drengen handler på denne måde. De taler sammen om, hvilke følelser og tanker drengen mon har haft, siden han løb op på værelset og gemte sig. De forsøger at trøste dren-

gen, men det er meget svært. Da plejemor forsøger at æ ham blidt på hovedet, slår drengen ud efter hende og begynder at skribe højt.

Plejeforældrene har stor viden om mentalisering og traumers betydning for børn. De holder sig lidt på afstand, men bliver ved med at være støttende og empatiske overfor drengen. Efter lang tid falder drengen til ro. Efterfølgende spørger plejeforældrene forsigtigt drengen, hvad der skete indeni ham, lige før han løb op på værelset. Drengen bliver straks meget oplyst igen, og plejeforældrene beroliger ham. Om aftenen taler plejeforældrene sammen om, hvad drengens adfærd mon kan skyldes. Lignende situationer opstår på samme tidspunkt af dagen i den kommende tid. Plejeforældrene forsøger hver gang at berolige drengen og derefter at spørge ind til, hvilke tanker og følelser han har, når det sker. Efter nogle måneder fortæller drengen, at han blev meget bange, da han fra stuen hørte lyden af en ølflaske, der blev åbnet. Plejefar tager af og til en øl efter fyraften. Fra det øjeblik forstod plejeforældrene drengens adfærd. Drengen forbinder lyden af en øl, der bliver lukket op med, at far er fuld og slår. Lyden bliver en trigger, som udløser, at drengen genoplever traumet.

Historien illustrerer, at al adfærd har mening. Selvom drengens adfærd er uhensigtsmæssig hos plejefamilien (idet plejefar hverken drikker sig fuld eller slår), er der en grund til hans adfærd - nemlig de traumer, han tidligere har oplevet med fars alkoholmisbrug og vold.

I eksemplet er det en ydre trigger (lyden af ølflasken, der åbnes), som udløser de traumatiske symptomer og den uhensigtsmæssige adfærd hos barnet. Indre triggere i form af mentale tilstande (tanker, følelser, behov, mål og grunde) og fornemmelser i kroppen kan også udløse genoplevelser og geniscenesættelsesadfærd. Barnet kan også opleve genoplevelse traumet spontant uden en forudgående trigger, for eksempel hvis drengen pludselig ser for sig, at far står bøjet over mor og slår hende.

Geniscenesættelse giver følelse af kontrol

Geniscenesættelse af traumer kan forekomme ved, at barnet/den unge kommer til at opføre sig som på ny. Det kan eksempelvis være pigen, som er blevet overfaldet og voldtaget af to unge arabiske mænd. Efter voldtægten begynder hun selv at opsøge unge arabiske mænd for at have sex med dem. Det, der udløser

kommentar

hendes adfærd, kan være indre triggere i form af selvhad, en følelse af magtesløshed eller tomhed. En måde at forstå denne geniscenesættelse af traumet på, er, at hun oplever kontrol ved at være sammen med disse mænd. Når hun opsøger mændene og går i seng med dem, har hun kontrollen - ikke mændene. På denne måde sætter pigen sig i situationer og miljøer, som ikke er gode for hende, men som hun kender og derfor er tryk ved.

Pigens adfærd kan også være udtryk for, at hun automatisk genspiller situationer, hvor magtbalancen er uligevægtig, idet manden har magt over hende. Hun gør det, han gerne vil have

hende til at gøre, eksempelvis i form af seksuelle ydelser. Han bestemmer, og hun følger ham på trods af, at hun måske egentlig ikke har lyst. Pigen er vokset op i et miljø med en dominerende far, som definerede, hvordan alt skulle foregå og også hvordan, de andre familiemedlemmer har det indeni. Pigen finder tryghed i, at relationen til kæresten er på denne måde, da det er det, hun kender. Derudover kan det være, at hun ikke føler, at hun fortjener bedre som resultat af et negativt selvbillede.

At se bag om adfærden

For omgivelserne kan det virke uforståeligt, og som professionel

"Genoplevelse af traumer er et posttraumatisk symptom, som vedrører, at barnet spontant får minder fra traumet, har drømme og flashbacks af traumet eller oplever intens eller vedvarende psykologisk ubehag.

kan man opleve høj grad af frustration, når det sker, fordi man så gerne vil passe på pigen og undgå, at hun får yderligere ubehagelige oplevelser med sex og overgreb. Det er vigtigt, at man som voksen bliver ved med at forsøge at forstå barnets adfærd, om end det stiller store krav til omgivelserne at se bag om den destruktive adfærd og finde meningen i adfærden.

Man kunne eksempelvis forestille sig, at drengen i eksemplet ovenfor også kunne være blevet mødt af en plejemor, som ikke ville finde sig i hans udadreagerende adfærd og som ikke blev ved med at forsøge at se bag om adfærden. I dette tilfælde kunne situationen have udviklet sig anderledes og muligvis have endt med at plejeforældrene kastede håndklædet i ringen. Hvis plejemor for eksempel havde reageret ved at sige "her slår vi ikke", "hvis du gør det igen, så kan vi ikke have dig boende mere", så ville drengen ikke have fundet beroligelse i samspillet med plejemor. Drengen ville have fået samme oplevelse, som da han boede sammen med sin far - nemlig oplevelsen af at være alene i en tilstand af høj følelsesmæssig intensitet.

I mødet med børn og unge, som har været udsat for traumer, er det altså de professionelle opgave at forsøge at forstå barnet og se bag om barnets adfærd. Ved at identificere genoplevelse, geniscenesættelse og triggere bliver det muligt at arbejde med det sammen med barnet. Den mentaliseringsbaserede tilgang giver bud på, hvordan man kan arbejde med genoplevelse og geniscenesættelse. **S**

Handicapkonference 2014

Handicapkonference 2014 holdes på Kryb i Ly Kro, Fredericia 13. - 14. marts. Årets tema er "Socialrådgiverens rolle anno 2014".

Psykolog Bent Hougaard holder oplæg om at være omstillingsparat, forandringsresistent og om at bevare fagets oprindelige kerneområde: socialrådgivning.

Konferencen vil også indeholde fire workshops om aktuelle emner indenfor handicapområdet, fx om overgangen fra barn til voksen og det nye funktionsbeskrivelsesværktøj på børneområdet.

Se pris og fakta om tilmelding på www.socialrdg.dk/faggrupper under Handicapfaggruppen.

HANDICAPFAGGRUPPEN

Handicapfaggruppen indkalder til generalforsamling 13. marts kl. 16-17 på Kryb i Ly Kro, Fredericia. Dagsorden ifølge lovene - se den på socialrdg.dk/faggrupper under Handicapfaggruppen.

Livsfarlig ledelse

DS Region Syd inviterer til fyraftensmøde hvor Christian Ørsted holder oplæg med udgangspunkt i sin bestsellerbog, "Livsfarlig ledelse".

- Moderne ledelse er farlig, fordi den bruger psykologiske kneb, der får os til at arbejde os halvt ihjel. Den gør vores egen indre tilstand til forklaringen på stress, fiasko og pres, siger Christian Ørsted. Oplev ham gøre op med performancekulturen og de myter om motivation, anerkendelse, personlig udvikling og teamwork, der har bredt sig i vores samfund.

Det sker 17. marts kl. 15 - 18.30 på Vesterballevej 3A i Fredericia. Læs mere og tilmeld dig senest 10. marts på socialrdg.dk/kalender

Fagbevægelsens Forårsseminar

Faggruppen for Socialrådgivere ansat i Fagbevægelsens holder Forårsseminar 27. - 28. marts på Hotel Helnan Marselis, i Aarhus. På programmet er:

- Velfærdsstatens udvikling, menneskesyn og værdier - Jens Erik Kristensen, idéhistoriker
- Fremtiden for fagbevægelsen - herunder socialrådgivernes rolle - Jan Helbak, konsulent i FOA
- DS' syn på beskæftigelsesreformer og vores rolle som socialrådgivere i fagbevægelsen - Majbrit Berlau
- Gennemgang af den netop indgåede sygedagpengereform samt kontanthjælpsreformen - jurist Nina von Hielmcroner.

Se detaljeret program på faggruppens hjemmeside på socialrdg.dk/faggrupper.

Stofmisbrugsfaggruppen

Stofmisbrugsfaggruppen holder temadag 19. marts kl. 9.30 - 15 efterfulgt af generalforsamling. Læs mere på faggruppens hjemmeside på socialrdg.dk/faggrupper.

DØGNINSTITUTIONER OG OPHOLDSSTEDER

Faggruppemøder for socialrådgivere på døgninstitutioner og opholdssteder den 13. - 14. marts 2014 på Fredericia Vandrerhjem.

- Psykolog Maja Nørgaard Jacobsen holder oplæg om mentalisering - hvad det er, hvorfor det er så vigtigt, og hvordan mentaliseringsevnen udvikles.
- Jurist Bente Adolfsen fortæller om aktuelt lovstof og nyt på døgnområdet.

Læs detaljeret program på socialrdg.dk/faggrupper og tilmeld dig senest 21. februar.

KARRIERETELEFONEN

Har du brug for hjælp til personlig afklaring og udvikling af dit jobforløb som socialrådgiver?

Ring til DS' Karrieretelefon. Du får en halv times coaching af en erfaren konsulent fra DS. Hensigten er at give støtte til og udfordre dine egne tanker om din jobmæssige fremtid.

Åben mandage kl. 15-18
på telefon 33 93 30 00

Læs mere på
www.socialrdg.dk/karrieretelefon

Vi vil have arbejdsro!

regionsleder

Jeg har besøgt en del arbejdspladser og klubber i Region Nord gennem hele efteråret 2013. Til møderne har der været et stort fremmøde af medlemmer, og et stort behov for at diskutere denne reform-tid, som vi lever og arbejder i.

Vi har på møderne vendt og drejet begreberne rehabiliteringsteam, ressourceforløb, helhedsorienteret indsats, den koordinerende sagsbehandler, førtidspensionslovgivning, fleksjobslovgivning, tilsynsreform, kontanthjælpsreform, ungdomsydelse, gensidig forsørgerpligt, aktivitetsparate, uddannelsesparate, mentorordning, sygedagpengereform ... og ikke mindst, hvad alle disse tiltag kommer til at betyde for den enkelte socialrådgiveres arbejdsindsats og arbejdsmiljø. Men også om det vil komme den enkelte borger til gavn, så denne får et bedre udgangspunkt til at få uddannelse og arbejde.

Ved stort set alle møderne har der været enighed om, at de socialfaglige hensigter og metoder i reformerne er rigtige gode – de vil komme til at virke efter de intentioner, der er. På sigt.

Dog er der kæmpe kritik, og samtidig en undren over indførslen af ungdomsydelsen og gensidig forsørgerpligt. For som både regeringen og vi har konkluderet for lang tid siden, så er nedsat-

te ydelser ikke vejen frem til at gøre folk selvforsørgende.

Men møderne har også tydeligt vist, at socialrådgiverne ønsker arbejdsro. Måske det er et vilkår, at der kommer nye lovgivninger og tiltag, når man er uddannet socialrådgiver og er offentligt ansat.

Måske det også er et vilkår, at man skal være omstillingsparat – og måske det også er et vilkår, at der hele tiden omorganiseres i forvaltningerne – men det må også være et vilkår, at lovgiverne nu tager et pusterum for at kunne se effekten af de mange gode tiltag.

Socialrådgiverne på arbejdspladserne i Region Nord er parate og er i gang med implementering og arbejdet – men de har et stort ønske for 2014 og 2015: Arbejdsro. **S**

MADS BILSTRUP, REGIONSFORMAND I NORD

DSKALENDER

Læs mere om arrangementerne – og se flere – på www.socialrdg.dk/kalender

23. februar, Odense

Faggruppen Revalidering: Hvordan revaliderer vi i fremtiden?

6.-7. februar, Vejle

TR-kursus: TR i DS.

7. marts, Skørping

Fagligt udsyn – Socialrådgiverdag i Nord med Ove Kaj Pedersen, Svend Brinkmann og workshops.

10. marts, Vejle

TR-kursus: TR og medlem.

13. marts, Frederiksberg

Integrationsfaggruppen holder temadag og generalforsamling.

13.-14. marts

Sygehusocialrådgiverne: Seminar om samarbejdet mellem hospitaler og kommuner samt generalforsamling.

17. marts, Fredericia

Fyraftensmøde med Christian Ørsted om slagsiden ved moderne ledelse.

24. marts, Vejle

TR-kursus: TR i DS.

26.-27. marts, Vejle

TR-kursus: TR og AMIR i samspillet om den gode arbejdsplads.

1.-2. april, Vejle

TR-kursus: Stats-DR i DS.

8.-10. april, Vejle

TR-kursus: TR forhandler.

29.-30. april, Vejle

TR-kursus: TR forhandler videre.

28.-29. november, Kolding

Dansk Socialrådgiverforening holder repræsentantskabsmøde

Diplom i familieterapi

Har du lyst til at arbejde relationsorienteret i mødet med børn, unge og voksne i udfordrende livssituationer?

Diplomuddannelse i familieterapi er en 2-årig videreuddannelse for dig, der vil arbejde med system- og relationsorienteret terapeutisk praksis i et systemisk, løsningsfokuseret, narrativt og socialkonstruktionistisk perspektiv.

phmetropol.dk/familieterapi

Familieterapitræf 2014

Professionshøjskolen Metropol og UC Lillebælt byder velkommen til tre workshopdage.

Mød blandt andre

- Nora Bateson
- Jaakko Seikkula
- Rolf Sundet
- Jim Wilson

2.-4. juni 2014 i København
phmetropol.dk/familieterapitræf

METROPOL

Kompetencegivende
efter- og videreuddannelse

*Intensivt, Internat med mulighed for
fordybelse og stresshåndtering.*

Mindfulness Baseret Kognitiv Terapi/Stressreduktion.

Mindfulness-træneruddannelse, trin 1, 2 og 3 2014.

*Eller har du bare lyst til, for din egen skyld, at lære mindfulness?
(Trinene kan tages uafhængigt af hinanden)*

Kognitiv Center Fyn udbyder for 11. år kurser i Mindfulness baseret kognitiv terapi / stressreduktion med psykologerne Lene Iversen og Peter Hørslev Rasmussen for psykologer, læger og tværfagligt sundhedspersonale.

Trin 1 At lære metoden og bruge den på sig selv.

Trin 2 At lære at træne/ lave kurser for andre – fordeltagere, der har erfaring med Mindfulness Meditation svarende til Trin 1.

Trin 3 Hvis du har svært ved at komme i gang m at træne andre eller hvis du allerede er i gang + Introduktion til Medfølelsesfokuseret terapi.

For yderligere oplysninger og tilmeldingsprocedure:

se **www.kognitivcenterfyn.dk** eller

kontakt sekr. Yvonne Wintcentsen, 51 24 04 50 onsdag og fredag kl. 9-13
eller **yw@kognitivcenterfyn.dk**.

1-årig tværfaglig uddannelse i narrativ teori og praksis

28. februar 2014 starter vi igen et 1-årig tværfagligt uddannelsesforløb i Narrativ teori og praksis. Forløbet henvender sig til fagfolk, der arbejder med børn og unge og deres familier, hvor der er brug for særlig terapeutisk indsats. I undervisningen introduceres de narrative grundbegreber. Endvidere, lægges bl.a. et fokus på inklusion og de dilemmaer og muligheder dette kan rejse. Socialrådgivere, lærere, pædagoger og familieterapeuter, som arbejder med børn/ unge og deres familier, der tidligere blev placeret i specialklasse miljøer, kan via dette undervisningsforløb tilegne sig færdigheder i at arbejde inkluderende med børn, der begrænses i deres udvikling af negative selvfortællinger (herunder børn/unge med diagnoser). Samtaler guidet af den narrative praksis kan være med til mennesker åbner op for andre mulige selvfortællinger og dermed skaber grundlag for udvikling af en rigere identitetsforståelse og nye handlemuligheder.

**Yderligere info: www.narrativ-praksis.dk
– tværfaglig uddannelse**

Casa Blanca Bo & Erhverv

Individuel tilpasset bo støtte – midt i København For unge over 15 år.

Vi ved, at mange unge mellem 15 og 28 år har svært ved at finde sig til rette i tilværelsen. De har en drøm om et sted at bo, skole, læreplads, praktik og arbejde. Men de har samtidig svært ved at begå sig alene i egen bolig, socialt og praktisk, svært ved at løse dagligdagens konflikter og svært ved at administrere en tilværelse med uddannelse og økonomi.

Sådanne unge kan finde et holdepunkt hos os i en afgrænset eller længerevarende periode.

Vi giver personlig støtte og omsorg, der er målrettet den enkelte unges ressourcer og udviklingspotentialer.

Målet er stærkere og selvhjulpne unge

Casa Blanca er et godkendt opholdssted, bosted og bofællesskab.

Kontakt visitator Anders Christiansen
på 29 23 91 03. Mail: ac@227.dk

Casa Blanca Bo & Erhverv
Valby Langgade 227, 2500 Valby • www.cbbe.dk

Havregården Kostskole

Gratis temadag

Onsdag den 26. marts 2014

SUSAN HART

Den følsomme hjerne – Neuroaffektiv udviklingspsykologi

*Begrænset deltagerantal
Program samt yderligere oplysninger på Havregårdens hjemmeside*

**Havregården, Havregårdsvej 24, 3250 Gilleleje – 48318407
www.havregaarden.dk**

synergi1.dk

Kurser og supervision for rådgivere

Hos Wårn Kompetenceudvikling har vi
speciale i rådgivning af rådgivere.

Vi afholder kurser og supervision i forhold
til samtalen som professionelt redskab.
Blandt andet:

Psykiatrivejleder

Efteruddannelse i rådgivning af psykisk sårbare
og syge

Den motiverende samtale

Hvordan hjælper du mennesker videre
– uden brug af "pisk eller gulerod"?

Læs mere på warn.nu

Wårn Kompetenceudvikling
Overgaden Neden Vandet 45, 5. sal
1414 København K . Tlf. 61 69 00 22
info@warn.nu . www.warn.nu

wårn
Rådgivning af rådgivere

Stillingsannoncer

Send din annonce til **DG Media as**,
St. Kongensgade 72, 1264 København K,
tlf: 70 27 11 55, fax 70 27 11 56 eller
epost@dgmedia.dk

Deadline kl. 12

SIDSTE FRIST FOR INDLEVERING

UDKOMMER

Socialrådgiveren nr. 2	24. januar	6. februar
Socialrådgiveren nr. 3	14. februar	27. februar
Socialrådgiveren nr. 4	7. marts	20. marts
Socialrådgiveren nr. 5	28. marts	10. april
Socialrådgiveren nr. 6	15. april	1. maj

Arbejdsmiljøtelefonen

Har du brug for hjælp til personlig afklaring af dine muligheder for at tackle problemer, der skyldes arbejdsmiljøet på din arbejdsplads?

Så send dit spørgsmål til

arbejdsmiljoetelefonen@socialrdg.dk

med forslag til, hvornår det bedst passer, at vi ringer dig op.

Du får en halv times rådgivning af en erfaren konsulent fra DS. Hensigten er, at give dig overblik og inspiration til at se mulighederne og handle på problemerne, inden de vokser sig for store.

Læs mere på

www.socialrdg.dk/arbejdsmiljoetelefonen

Dansk Socialrådgiverforening

Familiechef til Guldborgsund Kommune

GULDBORGSUND

Den nye Familiechef skal stå i spidsen for en omfattende omstilling og udvikling af Center for Familierådgivning.

Opgaven vil være at

- omlægge indsatserne for udsatte børn og familier
- udvikle kompetencer og samarbejdsrelationer
- tydeliggøre og styrke styring og serviceniveau og
- justere centerets struktur og arbejdsgange.

Den nye Familiechef kan

- tænke og arbejde strategisk
- lede fagfolk
- arbejde i dybden og på tværs
- fungere i de lange seje træk
- arbejde motiverende, samarbejdsorienteret og med tydelig retning.

Se mere på www.malenehansen.dk og www.guldborgsund.dk

Ansøgning sendes til job@malenehansen.dk
senest den 3. februar 2014 kl. 9.00.

MALENE HANSEN

Same procedure as last year?

klumme

Det er de sidste dage i 2013 - året, som startede med reformen om fleksjob og førtidspension. Det var også året, hvor kontanthjælpsreformen blev udfoldet og trådte i kraft 1. januar. Vi, som arbejder på sygedagpengeområdet, har siddet på kanten af kontorstolen og ventet på, at vores reform vil se dagens lys og ikke mindst hvornår den ville træde i kraft.

Set i det lys bliver 2014 "same procedure as last year," nemlig et år, hvor vores fokus vil være på at få omsat de tanker, som beskæftigelsesministeren har gjort sig. Og mens vi venter på, at bekendtgørelser, vej-

ledninger og IT-systemer skal være til stede for at understøtte disse tanker, hvad har det så af betydning for vores borgere?

Tja, de venter på, at vi bliver i stand til at forklare dem både mulighederne og konsekvenserne ved reformerne, så de kan blive ved med at handle som ansvarsfulde voksne og igen blive en del af arbejdsmarkedet.

For det er jo vores omsætning af både konsekvenser og muligheder, der skal sikre deres inklusion på arbejdsmarkedet

- så vi må håbe, at de ikke skal vente længe. For det er nemlig det, alle disse reformer gerne skulle sikre - at borger-

ne får en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Vi kender endnu ikke resultaterne af de initiativer, som blev sat i værk i 2013, og jeg gætter på, at vi ved udgangen af 2014 stadig er usikre på, hvad de har betydet. En ting er dog sikker: Med disse reformer er der skabt en masse arbejde til os, som skal omsætte initiativerne til praktisk, socialt arbejde. Så må vi jo håbe, at vi også får tid til at varetage vores kerneopgave - at hjælpe og støtte andre i deres vej tilbage på arbejdsmarkedet.

Så skål på 2014! **S**

tanker fra praksis

KLUMMEN SKRIVES PÅ SKIFT AF SOCIALRÅDGIVERNE **LONE KIDMOSE**, **KARINA ROHR SØRENSEN**, **ANNE SKOV KRAMER MIKKELSEN** OG **HENRIK CHRISTENSEN**

DS:kontakt

Telefonerne er åbne
mandag-fredag kl. 9-14

SEKRETARIATET
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialrdg.dk

REGION ØST
(dækker Region Hovedstaden
og Region Sjælland)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Øst
Algade 43, 2
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialrdg.dk

REGION SYD
(dækker Region
Syddanmark)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Syd
Vesterballevej 3A
Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialrdg.dk

Kontoret i Odense
Lumbyvej 11, opgang C, 2th.
Postboks 249
5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION NORD
(dækker Region
Nordjylland
og Region Midtjylland)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Nord
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialrdg.dk

Kontoret i Holstebro
Fredericiagade 27-29
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialrdg.dk

Kontoret i Aalborg
Hadsundvej 184 B
Postboks 764
9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialrdg.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN
(Jobformidling)
FTF-A (hovedkontor)
Snorresgade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONSKASSEN PKA
Pensionskassernes Administration
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 45

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialrdg.dk.
Se under "Om DS" eller under
"Medlemsgrupper".

Vi holder øje med reformerne!

Med sygedagpengereformen lige før jul kom den sidste af de varslede beskæftigelsesreformer på plads. Nu mangler vi "bare" Carsten Kochs anbefalinger. Det ville være skønt, hvis vi nu kunne ånde lettet op – men det er først i 2014, at det helt store arbejde går i gang i kommuner og regioner. Den næste tid skal reformerne spille og ikke mindst spille sammen.

Reformerne betyder åbenlyse økonomiske forringelser for nogle borgere. På den positive side skaber de også et bedre grundlag for at iværksætte en mere helhedsorienteret indsats, end vi har i dag. Det sidste kræver imidlertid, at kommunerne tager på sig at skabe rammer og tilbud til borgerne. Det gælder både de ressourceforløb, som blev indført for et år siden, men som fortsat ikke bruges i væsentligt omfang. Det gælder aktivitetsindsatsen og den koordinerende sagsbehandler, som er en del af kontanthjælpsreformen, og det gælder de jobafklaringsforløb, som ligger i sygedagpengereformen.

Vi har i Dansk Socialrådgiverforening holdt et skarpt øje med førtidspensionsreformen og vil ligeledes holde øje med de to andre reformer. For det billede, som tegner sig, er, at man ude i kommunerne ikke er lige så hurtige til at omsætte de fornuftige socialfaglige elementer af reformerne, som man er til at implementere lave ydelser eller stop af tilkendelser.

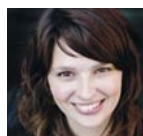
Og det er rigtig ærgerligt, for de socialfaglige elementer vil kunne betyde en klar forbedring for borgerne. Det er også dem, der gør det interessant at være socialrådgiver. Vi har ved flere lejligheder gjort minister og Kommunernes Landsforening opmærksom på, at der er tusindvis af dygtige socialrådgivere klar til at omsætte de helhedsorienterede elementer af reformerne. Men vi mangler investeringer i form af omorganisering og forbedrede vilkår som eksempelvis færre sager.

Det er nemlig helt umuligt at agere koordinerende sagsbehandler i en kompliceret sag om førtidspension, hvis man sidder med over 200 sager.

Ligeledes må vi rejse krav om, at it-systemer spiller sammen, og at der foretages reel afbureaukratisering. Den tidsrøverundersøgelse, som vi har gennemført, og som er omtalt i dette blad, viser jo med al tydelighed, at der er plads til forbedring.

Der er nok at tage fat på i 2014. Så vi må fortsat sammen insistere på ordentlige vilkår og en god implementering af reformerne. **S**

leder

Dansk Socialrådgiverforening